

4 • Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Σάββατο 24 - Κυριακή 25 Δεκεμβρίου 2016

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΕΛΙΔΑ	ΘΕΜΑ I	ΘΕΜΑ II	ΘΕΜΑ III	ΘΕΜΑ IV	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΓΝΩΜΕΣ	ΙΔΕΕΣ
----------------	--------	---------	----------	---------	----------	--------------	--------	--------	-------

Υπερπαρπαγωγή Ελλήνων διδασκτόρων

Πάνω από 40.000 οι διαιτριβές από το 1990 έως σήμερα, αριθμός που, σύμφωνα με έρευνα, φέρνει την Ελλάδα στην πρώτη σειρά

ΤΩΝ ΑΠΟΤΟΛΩΝ ΑΛΕΞΑΝ

Μια χώρα με ξεχωριστά πλεονεκτήματα για την παραγωγή διδασκτόρων... διδασκτές είναι η Ελλάδα. Από το 1990 έως σήμερα, πάνω από 40.000 διδασκτικές διατριβές έχουν ολοκληρωθεί από Έλληνες στη χώρα μας, και στο εξωτερικό, αριθμός που φέρνει την Ελλάδα στην πρώτη σειρά των χωρών που μετέχουν στην έρευνα «International Survey on Careers of Doctorate Holders - CDH» που πραγματοποιήθηκε στην έρευνα CDH στην Ελλάδα. Επίσης, στο αρχείο του EKT υπάρχουν 7.361 διαιτριβές που εκπονήθηκαν πριν από το 1990, αλλά ο συνολικός αριθμός είναι υψηλότερος αφού υπάρχουν και καταχωρημένες διαιτριβές.

Το συγκεκριμένο: «Με βάση τις 35.457 κατόχους διδασκτορικού, η Ελλάδα κατατάσσεται στην 11η θέση μεταξύ των 24 χωρών που μετέχουν στην έρευνα CDH. Την

υψηλότερη θέση κατέχουν οι ΗΠΑ και η Γερμανία, οι οποίες με βάση τη βάση τα διακριτικά στοιχεία της σχετικής βάσης δεδομένων του ΟΟΣΑ παρουσιάζουν συνεχή αύξηση του αριθμού των διδασκτόρων. «Ακόμα, η Ελλάδα δεκναι τη θέση της με κριτήριο τον αριθμό των διδασκτόρων ανά χίλια άτομα ενεργού πληθυσμού, βρίσκεται στην 9η θέση. Την πρώτη θέση καταλαμβάνει η Ελβετία με 28,2 διδασκτές

Διημερίδα... η ταυρίνη, οι φυσικές... οι κοινωνικές επιστήμες... η περισσότερο κάτοχοι είναι 35 έως 44 ετών.

ανά χίλια άτομα ενεργού πληθυσμού και ακολουθούν η Γερμανία (15,2), το Ισραήλ (10,9) και η Αυστραλία (10). «Στα συνόλα των 35.457 διδασκτόρων, οι 13.793 είναι γυναίκες (ποσοστό 38,9%). Το μεγαλύτερο ποσοστό σε γυναίκες κατόχους διδασκτορικού τίτλου (45,1%) καταγράφεται στην ηλικιακή ομάδα κάτω των 35 ετών, το οποίο δείχνει τη δυναμική των γυναικών στις επιστήμες. «Η ηλικιακή ομάδα των διδασκτόρων - ποσοστό 86,2% - απέκτησε τον τίτλο από ελκυστικά πανεπιστήμια. Ποσοστό 11,2% αποφοίτησε από άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με πρώτες χώρες τη Βρετανία, τη Γαλλία και τη Γερμανία, ενώ ποσοστό 2,4% των διδασκτορικών διατριβών εκπονήθηκε σε ΑΕΙ χωρών της Βόρειας Αμερικής, κυρίως τις ΗΠΑ.

«Οι διδασκτικές σπουδές χρηματοδοτήθηκαν από προσωπικές αποτα-

μίσεις και υποστήριξη από την οικογένεια του επιστήμονα (ποσοστό 23,6%), από υποτροφία που χορηγήθηκε στην Ελλάδα (23,1%), από άλλη εργασία (21,5%) και από την απασχόληση του διδάσκοντα διδασκτορά με βοηθό διδασκτορικό ή ερευνητικό προσωπικό σε ΑΕΙ (17,4%). «Ο μέσος όρος ηλικίας αποκτήσεων των διδασκτορικών τίτλων σπουδών είναι τα 37 για τους άνδρες και 38 για τις γυναίκες.

«Τα διημερίδια επιστημονικά πεδία είναι η ιατρική και οι επιστήμες υγείας (26,7%), οι φυσικές επιστήμες (21,9%), οι κοινωνικές επιστήμες (17%) και οι επιστήμες μηχανικών και τεχνολογίας (16,8%). «Οι Έλληνες διδασκτές, προσαρμοσμένοι στην κοινωνία, αποτελούν πηγή αντανακλάσεων για τη χώρα, τόσο λόγω της επιστημονικής και τεχνικής τους κα-

τάριτας όσο και εξαιτίας των διεθνών δικτύων που έχουν δημιουργήσει». Λέει στην «Κ» η Εύη Σαββίτη, διευθύντρια του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης. Και η ίδια τονίζει: «Προς την κατεύθυνση αυτή, η κατανομή πτυχίων που σχετίζεται με τη σταδιοδρομία τους, την κινητικότητα τους ή την ικανοποίηση από την εργασία τους είναι σημαντική για τη χώρα. Ειδικά στρατηγικές σε επίπεδο όπως η ανώτατη εκπαίδευση, η αντανάπτυξη και η επένδυση στην τεχνολογία, προσβάλλοντας τις ερευνήσιμες από τους ορυζόρους κυβερνητικούς «γεγονότους»...

Η κρίση έπληξε και επαγγελματίες υψηλών προσόντων

Μια μείωση κάτοχων διδασκτορικού στην Ελλάδα δεν πρέπει να παρανοήσουμε για την ανεργία ανγκονόμηση με άλλες ομάδες με βάση το επίπεδο σπουδών, ωστόσο οι Έλληνες διδασκτές έχουν τη υψηλότερη ποσοστά ανεργίας σε σύγκριση με τους συναρμόδιους της ίδιας της έρευνας CDH.

Συγκεκριμένα, με βάση τα στοιχεία της έρευνας, η μεγάλη ηλικιακή ομάδα των κατόχων διδασκτορικού (45-64 ετών) στην Ελλάδα είναι εργοζυμια (μειωμένη ή αυτοαπασχολούμενη). Όμως, συγκριτικά με τις άλλες χώρες της έρευνας CDH, η Ελλάδα έχει τη μεγαλύτερη ποσοστό ανεργίας διδασκτόρων (3,5%) σε κατάσταση ανεργ-

γιας. Το ποσοστό είναι μικρότερο στους άνδρες από ό,τι στις γυναίκες: 3,0% και 4,3% αντίστοιχα.

Οαύτως, είναι εντυπωσιακή η κατανομή ανεργίας της ανεργίας στις επιστήμες που πήραν τον διδασκτορικό τους τίτλο το τελευταίο χρόνο, όταν είναι ξεκινάει η κρίση. Παρά το γεγονός μέσος όρος ανεργίας διδασκτόρων είναι 3,5% και ενώ εκείνοι που απέκτησαν το διδασκτορικό τους το 2011 έχουν ανεργία 5%, για τους νεότερους που πήραν τον διδασκτορικό τίτλο το 2012 το ποσοστό της ανεργίας διασπάσθηκε στο 10% και για όσους το πήραν το 2013 ανεργία ακόμη περισσότερο, στο 13,4%.

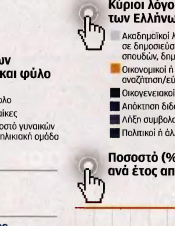
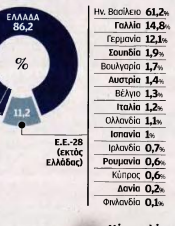
Εύλογα, καθώς οι νεότερες ηλικίες έχουν πληγεί περισσότερο από την κρίση, το μεγαλύτερο ποσοστό της ανεργίας (12,2%) καταγράφεται στις διδασκτικές κάτω των 35 ετών. Τα μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας καταγράφονται

φονται στα επιστημονικά πεδία των ανθρωπιστικών επιστημών (5,7%), των γεωγραφικών επιστημών (5,6%) και των φυσικών επιστημών (4,3%). Οι εργοζυμια διδασκτές έχουν την τάση το επάγγελμά τους να συνταξιοδοτούν με το επιστημονικό πεδίο των διδασκτορικών τίτλων. Η μεγάλη ηλικιακή ομάδα (84,1%) απασχολείται κυρίως με σχέση μισθοδότησης εργασίας πλήρους απασχόλησης, το 12% εργοζυμια με αυτοαπασχόληση, και με μισθωτή εργασία μερικής απασχόλησης το 3,8%. Στους νεότερους διδασκτές, κάτω των 35 ετών, καταγράφεται η μεγαλύτερη ποσοστό αυτοαπασχόλησης (28,6%) και μερικής απασχόλησης (10%).

Όσον αφορά τον τόπο απασχόλησης, το μεγαλύτερο ποσοστό (57%) των εργοζυμια διδασκτόρων συγκεντρώνεται στον τομέα της τριτοβάθμιας και μεταδιδακτορικής εκπαίδευσης. Στην κρατική τομή εργοζυμια το 20,6% των διδασκτόρων ενώ το 8,7% απασχολείται στις επιχειρήσεις. Κάτι που δείχνει και το ιδιαίτερο μακρο εύρος των ελληνικών επιχειρήσεων να οργανώνουν οι ίδιες έρευνα. Μάλιστα, είναι ενδεικτικό το ποσοστό που οι μισοί κάτοχοι διδασκτορικού τίτλου (50,3%) οι άνδρες και 41,8% οι γυναίκες), που εργοζυμια στον τομέα των επιχειρήσεων, δεν απασχολούνται σε ερευνητικές δραστηριότητες της εταιρείας. Αντίθετα, οι επιχειρήσεις προτιμούν να αναζητούν προς εκμετάλλευση τα ερευνητικά αποτελέσματα που παράγονται από ΑΕΙ και ερευνητικά κέντρα.

Στη μεγάλη τους ηλικιακή ομάδα οι εργοζυμια διδασκτές, σε ποσοστό 77,2%, δηλώνουν ότι είναι πλήρως απασχολημένοι με τις εργασίες και τον βαθμό υπεργονίας. Στον αντίποδο, οι χαμηλότεροι βαθμοί ικανοποίησης ανήκουν στους οικονομικούς καταρ-

Οι διδασκτές στην Ελλάδα

Ανταγωνιστικοί διεθνώς...

Οι Έλληνες κάτοχοι διδασκτορικού έχουν από τη υψηλότερη ποσοστά διεθνώς κινητικότητας μεταξύ των χωρών της έρευνας. Προσφορά: αυτό δεν σημαίνει ότι φεύγουν στο εξωτερικό μόνο επειδή δεν καταφέρνουν να βρουν μία καλή δουλειά στην Ελλάδα (άλλωστε, το ποσοστό της ανεργίας με βάση το επίπεδο σπουδών είναι χαμηλό). Μετακινούνται και προς ανάληψη καλύτερων συνθηκών εργασίας και ζωής ή επένδυση να εργασθούν για ένα χρονικό διάστημα στο εξωτερικό, να αποκτήσουν ένα διδακτορικό τίτλο σε άλλο κράτος ή να εργασθούν σε ερευνητικό προγράμματα.

Επομένως, πιο επιβεβαιωτικό το υψηλό επίπεδο των Ελλήνων κατόχων διδασκτορικού, οι οποίοι είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστικοί στη διεθνή ερευνητική κοινότητα και περιβάλλον.

Διημερίδα, η Ελλάδα έχει το πέμπτο μεγαλύτερο ποσοστό κινητικότητας του επιστημονικού της προσωπικού με διδασκτορικό προς το εξωτερικό (18,9%) κατά τη δεκαετία 2004 - 2013, μετά τη Μολδαβία, την Ουγγαρία, την Ισπανία και την Πορτογαλία. Η Βρετανία, οι ΗΠΑ και η Γερμανία αποτελούν τις πρώτες χώρες προορισμού για τους περισσότερους Έλληνες διδασκτές. Ενδεικτικό, σύμφωνα με τα στοιχεία του

Μετακινούνται προς αναζήτηση καλύτερων συνθηκών εργασίας ή επαγγελματικής ή ερευνητικής πρόγνωσης.

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Ερευνας (χορηγοποιεί υψηλό επίπεδο προγράμματα εργασίας), στην Βρετανία, τη Γερμανία, την Ολλανδία, την Αυστραλία, τη Σουηδία και τη Δανία περισσότερο από τους μισούς ερευνητές, που έχουν πάρει επένδυση για τη δουλειά τους, δεν έχουν την επένδυση της χώρας που τους φιλοξένει.

Οι βασικοί λόγοι κινητικότητας των Ελλήνων διδασκτόρων σχετίζονται με την ερευνητική τους δραστηριότητα (όπως η εκπόνηση ή συνέχιση των διδασκτορικών σπουδών, η δημιουργία ερευνητικής ομάδας, το ποσοστό 36,0%, είτε με την καριέρα τους (όπως αναζήτηση - εύρεση εργασίας, μεταδιδακτορική έρευνα, σε ποσοστό 28,1%).

Θοσαυφυλάκιος διαιτριβών

www.didaktoria.gr. Πρόκειται για την ηλεκτρονική σελίδα του Εθνικού Αρχείου Διδακτορικών Διατριβών (ΕΔΔΔ), που αποτελεί ουσιαστικό το «θεματογραφικό» των διδασκτορικών που έχουν εκπονήσει οι Έλληνες διδασκτές και από Έλληνες στο εξωτερικό. Εκεί κατέβηκε μπορεί να βρει 35.228 διδασκτορικές διατριβές Ελλήνων επιστημόνων, ορισμένες εκ των οποίων έχουν αναρτηθεί περισσότερο από τρεις δεκαετίες πριν.

Διημερίδα, όπως ανέφερε στην «Κ» ο Μαργαρίτης Τρόβος, πρόεδρος του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ), στο αποθετήριο του ΕΔΔΔ βρίσκονται συγκεντρωμένες οι φυσική μορφή οι διδασκτορικές διατριβές που έχουν εκπονήσει στα ελληνικά πανεπιστήμια από Έλληνες και ξένους διδασκτές, και σε ψηφιακή μορφή οι διδασκτορικές διατριβές που έχουν εκπονήσει στα ελληνικά πανεπιστήμια από Έλληνες διδασκτές (αναγνωρισμένες από το ΔΑΤΑΠ). Το έργο αφορά των διδασκτορικών διατριβών στην Επιστήμη και Τεχνολογία του ΕΚΤ στο Εθνικό Ιδρυμα Ερευνών.

Από τις 35.228 διδασκτορικές διατριβές, οι 7.361 καταχωρήθηκαν πριν από το 1990. «Η υποκρούση βάσει νόμου για κατάθεση στο ΕΔΔΔ είναι

Το ΕΚΤ διαθέτει τις ελληνικές διατριβές στην πύλη DART, που παρέχει πρόσβαση σε πάνω από 700.000 διδασκτορικές.

Μετά το 1985, και οι διαιτριβές των προηγούμενων ετών είναι όσες με πρωτοβουλία του το ΕΚΤ συνέλεξε και ψηφιοποίησε, ενώ οι διαιτριβές που έχουν καταχωρηθεί, χρησιμοποιώντας την τεχνολογία της CD/DVD, ή να αναρτηθούν τα ενδιαφέρον τους για την ψηφιοποίηση/ανάκτηση διαιτριβών που δεν διαιτριβές διαιτριβές, έπειτα από την εισήγηση του στο αποθετήριο. Οι εργοζυμια κάτοχοι διδασκτορικού, οι φυσικές επιστήμες, η μηχανική και τεχνολογία, οι κοινωνικές, οι ανθρωπιστικές και οι γεωγραφικές επιστήμες. Να σημειωθεί ότι κάποιες διαιτριβές μπορεί να εντοπιστούν σε περισσότερες από μία κατηγορίες. Επίσης, υπάρχουν κάποιες πολυάριθμες διαιτριβές στο ΕΔΔΔ που δεν έχουν ενταχθεί σε κάποια κατηγορία, ενώ οι διαιτριβές διατριβές μετά το 1990 είναι λιγότερες από τον αριθμό των κατόχων διδασκτορικών, διότι κάποιες γραμμάτιες σελίδες ή το ΔΑΤΑΠ δεν έχουν καταχωρηθεί στην πύλη DART.

Στο www.didaktoria.gr οι διαιτριβές είναι συστηματικά τεκμηριω-

μένες (με στοιχεία όπως τίτλος, περίληψη, συγγραφέας, επιστημονικό πεδίο, ίδρυμα, μέση εισοδήματος, έτος απονομής διδασκτορικού). Οι χρήστες μπορούν να αναζητήσουν το υλικό που τους ενδιαφέρει, χρησιμοποιώντας πολλαπλά φίλτρα, και να παραλάβουν με βάση τα επιμέρους πεδία: επιστημονικό πεδίο, ίδρυμα, συγγραφέας, χώρα, γλώσσα, περιγραφή. Εκτός από τα δυνατότητα Επιμελέσεων και εκδόσεων ανά σελίδα, οι χρήστες μπορούν να αποθηκεύσουν διαιτριβές, έπειτα από την εισήγηση του στο αποθετήριο. Οι εργοζυμια κάτοχοι διδασκτορικού, οι φυσικές επιστήμες, η μηχανική και τεχνολογία, οι κοινωνικές, οι ανθρωπιστικές και οι γεωγραφικές επιστήμες. Να σημειωθεί ότι κάποιες διαιτριβές μπορεί να εντοπιστούν σε περισσότερες από μία κατηγορίες. Επίσης, υπάρχουν κάποιες πολυάριθμες διαιτριβές στο ΕΔΔΔ που δεν έχουν ενταχθεί σε κάποια κατηγορία, ενώ οι διαιτριβές διατριβές μετά το 1990 είναι λιγότερες από τον αριθμό των κατόχων διδασκτορικών, διότι κάποιες γραμμάτιες σελίδες ή το ΔΑΤΑΠ δεν έχουν καταχωρηθεί στην πύλη DART.